

ЕДУАР ПЕЙСОН
„ЗЕЛЕНАТА МАЙМУНА“

Превод от френски: Светлана Керемидарова, 1979

chitanka.info

Главното в нашия живот по това време беше морето. От трите дни два прекарвахме из него — ту в курс на изток, ту в курс на запад, някъде между Хага и Лизар.

От всеки три дни по два гледахме как се ниже сивото вълнение на Ламанш отгатак тесния отвор в стената на кабината или дори как докосва затегнатите илюминатори на каюткомпанията. Когато пресичахме палубата, морето беше тук, в краката ни, отдясно и отляво, бучеше мощно, чак до хоризонта. Понякога то дори заливаше палубата. Слушахме го и през нощта. Тогава то си играеше с нас, разтърсвайки ни между дъските на койката, като лешник в черупката му.

На третия ден забелязвахме кея, тоест паветата, покрити с възчерна кал, редиците от черни вагони и планините от въглища. Третият ден — това бе непрекъснатият адски шум на крановете, на багерите, които захапваха въглищата, изсипването в трюма на целия въглищен товар на коша. Черен прах обгръщаше кораба, проникваше в кабините и покриваше дрехите, чашите, храната... Той скърцаше под зъбите и се впиваше в кожата. Бяхме в Кардиф или Бари, или Баридок, или Руан, защото нашият кораб, като двадесетте други, които мощни мъже държеха в курса между Руан и Бристолския канал, беше „въглищар“.

Чудехме се какъв ще бъде краят на това пътуване. Струваше ни се, че от месеци не сме стигали до някакво пристанище. Толкова сходните изгледи на Кардиф, Бари и Руан се напластяваха един върху друг, смесваха се и изчезваха. Оставаха само морските пейзажи. Като лодката от разказа на Едгар По „Спускане в Маелстром“, ние бяхме увлечени в един водовъртеж. Постоянно морето, постоянно мъглите на Ламанш, теченията на Ламанш и корабите на Ламанш. Винаги същите риболовни корабчета, същото небе. Винаги същите лица, същите движения, същите гласове.

Но всяка седмица за нас имаше една разтуха: вечерта, която прекарвахме в Руан, в пивницата-ресторант-хотел с фирма „Зелената маймуна“, собственост на красивата вдовица Ан-Вероник.

Сухопътните жители на този свят грешат, като мислят, че най-важните огньовете за моряците са тези, поставени по пътя им, за да ги

насочват към пристанищата или да ги предпазват от опасностите. Не. Има и друг вид огньове.

В продължение на месеци за четиридесет-петдесет души никакъв фар в морето не е имал такъв ярък блясък, както светлината, която вечер пламваше над вратата на „Зелената маймуна“.

Ние си говорехме за нея в каюткомпанията. Забелязвахме я през пелената, която се носеше над водата, когато след цяла нощ бдение умората тегнеше върху клепачите ни. Щом като въжетата закрепеха кораба ни за кея, ние се отправяхме към тази светлина, и то понякога навели глави и свили рамена под яростния дъжд, но лъчезарната светлина пред нас превръщаше дъжда в златни стрели.

Ние, черните мъже, бяхме съвсем забравили обикновения живот. Сутринта още бяхме в морето, обедът ни сварваше да маневрираме в пристанището.

Никога не отивахме до самия център на Руан, от чиито светлини небето пламтеше... Беше твърде далече, като някакъв загубен рай. В края на кея, където ни бяха отпратили, може би поради мръсотията ни, бяхме като отритнати, като заточеници. Но Ан-Вероник бе дошла при нас, с пълни ръце, донасяйки ни малко от онова, което създава щастието в живота.

Тя беше красива, с онази красота, която би могла да ни развълнува — нас, моряците, които живеехме сред въглищен прах, върху черни кораби, които стискахме черни ръце, които погледнехме ли другарите си, виждахме ги сякаш с гримирани очи, с бръчки, като че очертани с въглен. Всичко у Ан-Вероник беше светло: очите, кожата, косите. Тя беше за нас като пламъка или като образа на морето, което при залеза на хоризонта придобива багрите на зряло жито.

Тя винаги ни посрещаше така радостно, като че ли я бяхме напуснали преди няколко часа, за да се поразходим по кея, и сега се връщахме да се постошим от красотата ѝ.

Ан-Вероник никога не говореше за работата ни, нито за морето. Тя беше тук да ни развлича, да се наслаждават очите ни, да се радваме на фигурата ѝ, на гласа ѝ, на аромата ѝ. Щастието трябваше да бъде за всички нас.

Когато някой новак постъпеше на „въглищаря“, той скоро се влюбваше в нея, както се бе случило с всички нас, и твърде скоро бе принуден да потиска желанието си.

„Не, не — казвахме му ние, — Ан-Вероник не е за тебе. Я виж!“

И наистина. Някоя вечер, сред силния шум на виковете и нарежданията, давани от борда към кея, „Мари-Елен“ приставаше и след малко Жан Перон, неговият капитан, влизаше в „Зелената маймуна“, където бе господар за... една вечер. Два дни по-късно беше ред на Венсен Ноблан, от „Албатрос-II“, който хващаше вдовицата за талията, а ние останалите навеждахме глава, мислейки за Перон, а също и за Ришар, който определяше курса на „Принцеса Елизабет“ и щеше на свой ред да каже думата си.

Не, никой не можеше да опита щастието си. Ан-Вероник бе много добре пазена от тримата си капитани.

Перон и Ноблан бяха ревниви. Това бяхме разбрали много добре от въпросите, които поставяха на приятелката си, от гневните им избухвания понякога. Но не бяха в сила да се борят с нея. О, как умееше тя да се справя с мъжа! Никоя друга жена не бе способна да накара любовника си да се усмихне, след като минута преди това бе ръмжал. А ние, без да сме се наговаряли, ставахме нейни съучастници, готови да се закълнем, според случая, че стопанката на „Зелената маймуна“ никога не бе отправяла дори поглед към Перон... към Ноблан... или към Ришар.

Що се отнася до последния, той бе много по-благоразумен от двамата си съперници. Веднъж, когато бе отвел приятелката си на село, тя му бе казала, хрускайки една ябълка:

— Обичам любовта като това, виждаш ли!

И острите ѝ бели зъбки се бяха забили в зрелия плод.

Ришар си бе помислил, че би било много трудно да запазиш такава жена само за себе си, когато от шест ноци пет я изоставяш, и при това да искаш да ти е върна.

Една вечер, когато влязохме в „Зелената маймуна“, заварихме двама чужденци, които се бяха настанили там на пансион. Веднага ги опознахме. Единият беше млад човек, слаб и мургав, с огнени очи. Той бе завързал вече познанство с наши приятели и бе организиран четворка на карти. Другият, чиито коси сивееха, със светла, но загоряла кожа, седеше в дъното на помещението пред голяма чаша бира. Той пушеше лула и сивите му очи сякаш бяха потънали в сън.

За нас това беше много важно, че нито единият, нито другият не бяха въглищари. Тогава какво търсеха тук, където ние бяхме у дома си? Като ги гледахме така настанени в това, което беше наше, чувствувахме, че някаква смътна опасност е надвиснала над „Зелената маймуна“. И трябва да признаем, че ревнувахме. Да, ние всичките, които не смеехме да повдигнем очи към Ан-Вероник, страдахме при мисълта, че тези двама мъже, също както нас, можеха да видят и чуят нашата приятелка, че можеха да се радват на усмивките ѝ, на нейната кротост, на вниманието ѝ. Ние всичките, които спокойно приемахме Ан-Вероник да принадлежи на Перон, на Ноблан и на Ришар, бяхме готови да се бием с тези двама чужденци.

Човекът със сивеещите коси беше норвежец, капитан на кораб. Що се отнася до мургавия, за когото някои казваха, че бил испанец, неколцина наши другари вече го бяха приели за партньор, въпреки че дори не беше моряк.

Самото им присъствие смущаваше нашата вечер, нас, които пристигахме. Тази вечер, която ни принадлежеше, която ни се дължеше, както вярвахме ние.

На ухо ни шепнеха историята на норвежеца. Големият му кораб слизал по реката. Едни от хората му изпратили писмата си, други се били сбогували. Три дни по-късно щели да забележат бреговете на страната си. Каква радост ги очаквала! Но един тромав товарен кораб се появил косо, внезапно, без предупреждение, без да обясни защо се намирал там.

Норвежецът мигновено завъртял щурвала надясно. Нарочно, за да не потопи кораба, се хвърлил в кея, където носът на собствения му съд се смазал.

— Да, но защо е тук? — питахме ние.

Трудно беше да се обясни. Капитанът не бе изгубил хладнокръвието си. С помощта на два влекача бе изтеглил кораба, беше го швартовал за кея и дълго разглеждал. Поправката щеше да отнеме цял месец, бе казал експертът.

След като напрежението бе отминало, бяха видели капитана да влиза в кабината си, а малко по-късно да излиза от нея, свалил униформата, с куфарче в ръка. Не могъл да спи на пострадалия си кораб, беше казал той, и щял да наеме стая на сушата. Така бе дошъл в „Зелената маймуна“.

Никой от нас не би постъпил така. Никога Перон, нито Ноблан или Ришар не биха дезертирали от своя кораб. И въпреки това ние разбихме чувствата му — за нас израз на някаква слабост, които бяха ръководили норвежеца.

Постепенно, с узнаването на историята му нашата неприязненост към него изчезваше. И ние го приехме.

Но другият, испанецът, какво търсеше той тука?

Не успяхме да получим отговор на този въпрос. На следния ден по същото време отплавахме в морето.

Да, какъв щеше да бъде краят на нашето пътуване? — се питахме ние.

Шест дни по-късно отново влязохме в „Зелената маймуна“. Положението там бе непроменено. Наистина, трябва да сме били яки, за да издържим. Защото бихме ли отишли до Кардиф и се върнали обратно, или само преспали, между две чаши бира?... Всичко си бе все така същото: и хората, и думите, които произнасяха, и движенията, които правеха, и норвежецът, който пушеше лулата си и мечтаеше... Може би Ан-Вероник, която сновеше сред нас, би могла да ни изясни това.

Да, ние наистина бяхме плували до Кардиф и се бяхме върнали, защото Ришар беше тук, седнал срещу испанеца, и хвърляше картите на масата.

Но нещо не беше в ред. Лулата на Ришар минаваше всеки миг от единия край на устата в другия. А и постоянно гаснеше. На пода около капитана имаше маса недогорели клечки кибрит. Приличаше на своеволниченето на „Принцесата“ (Той наричаше свойски кораба си „Принцесата“), когато лошо се подчиняваше на щурвала, или когато без товар, при тихо море, започваше да се клати. Да, лулата отиваше наляво, надясно и гаснеше. Дяволска лула!

„Ех, този испанец, Пол, както иска да го наричат — си мислеше Ришар, — няма мъжки ръце. Те са твърде чисти, гладки, бели... Ръце като тези биха ли могли да дърпат швартовото въже или да движат веслата?“

„Много бих искал да зная — си каза също Ришар — какво прави това момче, за да припечелва живота си?“

— Хей! Ан-Вероник — извика той, — ще ми дадеш ли кутия кибрит?

— Дръж, ето ти една — каза Пол.

— Може ли? — запитва Ришар. — Какво е написано на тази гривна? Не ви ли пречи да работите... това бижу?

— Никак. Ваш ред е да играете, капитане.

— Пак белот! — извика Ришар, като хвърли дама пика върху сукното.

После си помисли: „Сигурен съм, че се пудри. Много бих се радвал, ако можех да го погаля по лицето.“ И погледна широката си като бухалка ръка.

— Още една игра, капитане?

— Не, благодаря — отвърна Ришар. — Имам друго нещо да върша.

Той сграбчи закръглената ръка на Ан-Вероник и я повлече.

— Какво те прихваща? — запитва красивата вдовица.

— Иска ми се да те разкъсам! — отговори Ришар, като ѝ се озъби.

На следния ден, преди да отплава, той пусна в пощенската кутия на компанията едно писмо, адресирано до Венсен Ноблан, морски капитан.

„Колелото се върти, колелото се върти!“ — си мърмореше Пол, докато Ан-Вероник, теглена от капитана, се отдалечаваше.

Имаше вече доста време, откакто щастието му бе обърнало гръб. Той притежаваше в Марсилия едно малко жилище. Но миналата година бе принуден да напусне града и когато в моменти на меланхолия си припомняше колко е приятно да се разхождаш по кея на пристанището, мяркаха му се две-три обезпокояващи лица.

Не, още не беше време да се връща в Марсилия.

Преди осем дни английската полиция му бе връчила един билет до Булон. Човекът, който го бе придружил с извънредна учтивост до заминаващия кораб, го бе посъветвал, ако държи на свободата си, да не се мярка за известно време в Англия.

Съгледал френските брегове, испанецът бе отворил портфейла си и попилал стофранковата банкнота, която представляваше цялото му състояние.

Но „Колелото се върти, колелото се върти!“ Усмивка освети лицето му. В Булон бе срещнал един приятел, който го бе отвлякъл в Руан. Какво можеше да прави в Руан, когато вали и има само сто

франка в джоба? Да влезе в някое кафене, да се доближи до играещите на карти, да се сприятели с тях и да спечели двадесет франка. Да отиде в друго кафене, да се доближи до други играчи и в края на вечерта да пусне в джобчето си друга монета от тоя прост метал. После да се възползува от някое временно проясняване, за да поразгледа града.

„Но — помисли си Пол, застанал неподвижно пред някакъв магазин за мода — не ще мога винаги да се задоволявам с двадесет франка. Трябва да намеря нещо друго.“ И именно тогава той забеляза в огледалото на витрината светлия поглед и усмивката на Ан-Вероник.

Да се усмихва беше нещо естествено за красивата вдовица. Заговореше ли я някой непознат, успееше ли да проникне слънчев лъч през натегналите от дъжд облаци, или раздвижеха ли се камбаните на катедралата, веднага лицето ѝ почваше да сияе.

Този ден тя бе особено доволна. Е, не кой знае от какво! Просто защото бе дошла в града, бе се смесила с тълпата, защото пръстите ѝ бяха опипвали копирени платове и драперии. А пък и този непознат, който я гледаше, беше хубаво момче.

Тя бе тръгнала, стигнала Сена, бе я прекосила и зачакала трамвая. Но на всеки уличен ъгъл се бе обръщала, а по средата на моста бе позабавила крачките си.

В същото време испанецът си бе казал: „Не изглежда много плаха... Тази малка еснафка. И сигурно си има малко парици.“ Но и очарованието на Ан-Вероник не го оставяше безразличен. Желанието по тази жена го обхвана внезапно. Нали от известно време бе лишен от възможността да има любов (каква страна е тази Англия! — си мислеше той). И като следеше кършенето на това женско тяло, като отгатваше бухналата гръд и виждаше бялата кожа, смущението, което му бе добре известно, целия го обзе.

На няколко метра от Ан-Вероник бе почакал трамвая и се бе качил след нея. Половин час по-късно, поскитал няколко минути из прахта на въглищния кей, бе влязъл в „Зелената маймуна“.

„Тя е собственицата!“ — си каза Пол, като видя Ан-Вероник, заела място на касата, след като бе свалила шапката, прибрала косите си и сложила малко прясна пудра на лицето.

Без да се двоуми, той бе наел една стая. Беше си намерил място и трябваше да остане. Пък и самата Ан-Вероник, която бе дала

ключовете на прислужницата, за да му покаже стаите, не беше ли вече съучастница?

Още същата вечер Пол бе разузнал коя е Ан-Вероник. Тридесет клиенти бяха готови да го осведомят и докато един от тях, когото бе почерпил, говореше, той се усмихваше.

Испанецът бе като някакъв плъх, който пробива преграда, без да знае какво има в помещението. Дупката е направена и той вижда, че се намира в добре зареден магазин за хранителни продукти.

— Да — казваше събеседникът му с просълзени очи (той бе на четвъртата си чаша), — тя е вдовица и всичко това ѝ принадлежи. Да, всичката мобилировка, полилеите, огледалата... И тези бутилки зад тезгяха, и другите в мазето, всичките съдове... Къщата също ѝ принадлежи. Само да видиш банята ѝ, стаята ѝ, бюфетите ѝ, пълни със сребърни прибори, скриновете ѝ, натъпкани до пръсване с бельо, копринените и сатенените ѝ рокли, чаршафите ѝ, които, казват, били като дантела.

Пол си облиза устните. Всичко това беше тук, почти под ръката му, и точно в този момент Ан-Вероник бе спряла погледа си върху него.

— А няма ли мъж? — запита той.

— Трима! — отговори човекът, тикайки пъпчивия си нос в петата чаша.

— Как? Трима!

— Да, трима! И тримата морски капитани, с ваше извинение. Ето единият — добави той, сочейки Ришар с бялото на кръглото си око, който, седнаше на една маса. — Другите двама са Перон от „Мари-Елен“ и Ноблан от „Албатрос-II“. Но те никога не се събират тук тримата едновременно.

— А някой от тях не иска ли да се ожени за нея?

— Не е ставало въпрос.

„А при всичкото това имущество — си помисли Пол — струва си човек да се свърже с нея за по-дълго го време.“

Като разтвори писмото, пуснато от Ришар в кутията на „Албатрос-II“, Ноблан прочете: „Пази се от испанеца. Ришар.“

„Какво ли означава това?“ — си каза той, мушна бележката в джоба и се отправи към началника на службата за мореплаване.

След няколко часа Ноблан обви яката си ръка около кръста на Ан-Вероник и си помисли: „Да не е полудял Ришар?“ Но внезапно си спомни странното лице на този чужденец, който му бе взел сто франка на покер след вечерята. Да, да! Ан-Вероник седеше до него. Сигурно Ришар не е толкова луд. Той оттегли ръката си и каза:

— Знаеш ли, Ан-Вероник, моят играч на покер не е ли испанец?

— Мисля, че е.

— Я ми кажи, не е ли тук заради тебе?

— Какво си мислиш. Той е наемател.

— Да, да — измърмори Ноблан. — Ами къде спи?

— Ти си полудял! Пак ли започваш с историите си?

— Внимавай, Ан-Вероник, да не се навърта много около тебе.

Но Венсен Ноблан нищо не знаеше. Преди две ноци Ан-Вероник се бе оказала сама в леглото си, с отворени очи, напразно опитвайки се да заспи. За пръв път от много време насам денят ѝ се бе сторил дълъг, изпълнен със скука. Тя бе застанала да гледа небето и кейовете през остъклената врата. Ех, господи, колко беше ниско и сиво това небе, цялото закрито от дим, който дъждът сваляше! Колко изглеждаха тъжни тези черни вагони, разкаляния кей, купищата въглища, черните кораби, тези хора, които тичаха присвити под пристъпите на вятъра и дъжда!

При гледката на тези кораби, които познаваше, сякаш бяха живи същества, собственицата на „Зелената маймуна“ бе почувствувала желание да избяга, да напусне своята пивница-ресторант, да намери друго нещо, да отиде някъде, където е светло, да види други хора, да чуе други гласове...

„И защо ли?“ — се питаше Ан-Вероник в тъмнината на стаята си. Тя притежаваше всичко онова, което жена като нея можеше да желае. Трина мъже я обичаха и глезеха. И при това, продължаваше да си мисли тя, ако някога не се върнеха, не би изпитала никаква мъка.

Защо тогава тази тъга, тази умора, това рязко отвращение? Защо откриваше тази внезапна скука?

Животът ѝ се бе оказал празен. А как бе забелязала това? Като бе съгледала светлия поглед на норвежеца, спрял върху нея.

Този поглед бе толкова различен от погледите на всички тези мъже, които я заобикаляха! Той беше — ох, тя не знаеше как да се изрази — по-сериозен, по-дълбок. Обещаваеше всичко, което бе

пожелала през деня: откъсване от тази среда, бягство, пътуване към светлината, откриване на нещо друго...

Норвежецът бе излязъл сутринта. Бе отишъл да види кораба си и Ан-Вероник дълго го бе следила с очи, устоявайки трудно на желанието да го настигне, да го хване за ръка и да каже: „Да тръгнем заедно. Искате ли?“

Вечерта бе чакала нетърпеливо завръщането му. Той бе дошъл, седнал на мястото си и само защото се намираше тук, тя се бе почувствувала успокоена.

Ами испанецът? Колко бе странен този човек, чието желание я преследваше. Защо когато се бе появил, не бе отговорила, че всички стаи са заети? Тя го намираше очарователен. Но сега се страхуваше да остане сама с него.

Ан-Вероник чувствуваше тежестта на тъмнината, която я обгръщаше. Струваше ѝ се, че животът ѝ е спрял. Може би утре, най-късно след няколко дни, нещо — какво точно, тя не знаеше — щеше да настъпи и всичко щеше да се промени.

Кейовете бяха безмълвни. Вятърът бе стихнал. Вече не валеше. Всички спяха. Всички ли? Не. Тя бе доловила стъпките на мъж по стълбището. С рязко движение бе скочила, дърпайки чаршафа на гърдите си, като че ли се страхуваше да бъде изненадана в голотата си.

Кой беше този мъж, който бавно се приближаваше към вратата ѝ? Пол или норвежецът? Тя си зададе този въпрос почти с безпокойство. Не трябваше да е норвежецът. Тя не искаше да му се отдаде така, както се бе отдала на другите. Ако щяха да се обичат, трябваше ѝ друго небе, а не това; необходимо бе да стане друга жена.

Мъжът се бе спрял пред вратата ѝ. Ан-Вероник дочуваше диханието му. И все пак, ако беше норвежецът, щеше да му отвори... Само че всичко щеше да се провали, надеждата ѝ рухваше.

— Кой е? — извика тя.

Отговори ѝ Пол.

Ан-Вероник се засмя презрително и това успокои тревогата ѝ.

— Идете си! — му каза тя.

И най-сетне, след малко, заспа.

Преди да напусне Руан, Ноблан на свой ред написа една бележка и я пусна в кутията на „Мари-Елен“. Прочитайки я след два дни, Жан Перон трепна от изненада. „Наблюдавайте играта на испанеца“ — пишеше капитанът на „Албатрос-II“.

Като влезе в „Зелената маймуна“, Перон видя Пол, който седеше на една маса и играеше. Капитанът се доближи и прие да изиграе една партия.

„Внимание! — си помисли той, вземайки в буквален смисъл предупреждението на Ноблан. — Трябва да наблюдавам играта му.“

Най-напред Перон спечели. На сукното, до чашата му, се събра внушителен брой четвъртити, кръгли, правоъгълни, червени, сини и зелени жетони. После купът под ръката на Пол се увеличи. И отново неговият. И пак този на испанеца.

В края на вечерта Перон бе загубил сто и двадесет франка.

— Той е мошеник! — каза Перон на моряка, застанал на щурвала.

И последният още същата нощ разгласи на борда слуха, че капитанът полудява.

През това време естествено ние не прекъсвахме курсовете си между Франция и Англия. И все това море, мъглата, западният вятър, въздушният прах и вагоните антрацит, изсипвани наведнъж в трюмовете ни, от което бавно потъвахме малко повече във водата.

За щастие имаше също така и „Зелената маймуна“, след всеки шест дни. Но Ан-Вероник започна да ни учудва. При едно посещение я бяхме заварили съвсем съсипана като увяхваща роза. А следващия път беше още по-красива и по-свежа, от когато и да е било. Тази вечер Ан-Вероник ни ослепи — не е силно казано — с блясъка си. Що се отнася до норвежеца, все така мълчалив и спокоен, той бе станал друг човек. Светлината, която се бе запалила в очите му, преобразяваше цялото му лице. Казаха ни, че съдът го бил освободил от отговорност и сигурно скоро корабът му щял да отплава.

Ние заминахме отново и в морето се случиха редица странни събития, за които узнахме отчасти в Кардиф, отчасти в Руан.

Видяхме лоцмана, който напускаше „Албатрос-II“, при излизането му от Вари да предава писмо на капитана на „Мари-Елен“,

който пристигаше в това пристанище. „Принцеса Елизабет“ се закотви на рейда пред Хавър и отплава в открито море, след като Ришар продължително бе разговарял с Перон.

Тримата капитани последователно предадоха на изненаданите си телеграфисти съобщения, които гласяха следното: „Видели са го пред вратата на стаята й“, „Когато писах да се наблюдава играта му, нямах пред вид играта на карти“, „Той отново спечели от мене сто франка. Все пак е мошеник“. И на края: „Трябва да се действа!“

Една вечер Жан Перон, Венсен Ноблан и Ришар влязоха заедно в „Зелената маймуна“. Ан-Вероник не можа да повярва на очите си. Те бяха тук, и тримата едновременно.

Това бе много проста работа, обясни Ришар. „Принцеса Елизабет“ се намираше нормално на кея. „Албатрос-II“ бе влязъл сутринта в дока за ремонт. Що се отнася до „Мари-Елен“, машината му бе отказала да действа. Щеше да е много неприятно, ако главният механик не успееше отново да я пусне в действие за едно денонощие.

Щом като и тримата бяха тук, трябваше да си уредят една хубава вечеря.

— Ан-Вероник — каза Ришар, — погрижи се за нас. Аз ще сляза в зимника да избира бутилките.

Пол бе поканен да участва във вечерята. Никога капитаните не са били така лакоми, нито толкова весели. Те се справиха с няколко хубави бутилки и когато изпиха кафето, Перон каза:

— Да изиграем един покер. Ще участвувате ли, Пол?

— Разбира се — отговори испанецът.

Четиримата мъже поискаха да им донесат фини ликьори и партията започна.

В десет часа Пол бе загубил сто и петдесет франка. В полунощ Ришар бе събрал една хубава сума. А когато в два часа сутринта приключиха играта, Перон и Ноблан връчиха на Пол общо петстотин и двадесет франка — размера на задължението им. Ришар, който бе загубил повече от хиляда франка, каза:

— Нямам достатъчно пари у себе си. Елате с мене, ще ви изплатя сумата на борда.

— Ще я уредите утре, капитане — възрази Пол.

— Не, не, веднага! Искам да опитате и един ром, който е в буренце от три години и снове заедно с мене между Франция и Англия.

Четиримата мъже стигнаха до кея и тръгнаха край него. Нощта бе съвсем тъмна, дълбока и водата се плискаше като гъсто масло.

— Значи ти шмекеруваш, като играем на карти, и се навърташ около Ан-Вероник! — извика ненадейно Ноблан, който не можеше повече да се сдържа, като същевременно удари Пол по лицето.

— Мръсник! — изръмжа Перон, изтръгвайки из ръката на испанеца някакво оръжие, което хвърли във водата. — Значи ти си служиш с такива играчки!

Истинска буря се стовари върху Пол. За миг той се превърна в мека кукла между ръцете на тримата капитани. Плесници, юмруци и ритници се посипаха върху него, докато най-сетне Ришар каза:

— Хайде сега във водата!

Хванаха го за ръцете и краката и го залюляха веднъж, два пъти. При третия път го задържаха няколко дълги секунди над дълбоката широка река.

Най-сетне Ноблан процеди:

— Нейсе! Не сме толкова лоши. Ще те придружим до гарата, ще те качим на влака и да се махаш оттук, далече, много далече. Ако някога отново те видим насам, ще се гмурнеш във водата с камък на шията. Връщай парите, които ни открадна! Билета ще ти купим ние.

Същата сутрин Ан-Вероник отвори рано „Зелената маймуна“. Тримата капитани влязоха и се облакътиха на тезгяха.

— Дай едно горчиво кафе — поръча Ришар. — Главата ми тежи.

— И на нас също — казаха едновременно Перон и Ноблан.

— Какво направихте с Пол? — запита Ан-Вероник, като гледаше към вратата. — Не се е прибрал.

— Не се грижи за него — отвърна Ришар. — Пътува към Марсилия.

Като ги видя тук заедно и тримата, за пръв път обединени, собственицата на „Зелената маймуна“ разбра: те я бяха ревнували от испанеца. Почувствува се готова да прихне от смях, но уви, не можеше да направи това — положението бе твърде сериозно и за тях, и за нея.

— Слушайте — каза тя. — Аз си отивам.

— Как, ти заминаваш?! — опита се да възрази Ришар.

— Да, тръгвам с норвежеца. Напускам ви, напускам „Зелената маймуна“, кейовете, Руан, всичко... Норвежецът ме отвежда.

Когато завършваше думите си, Ан-Вероник почти викаше. Никога не я бяха виждали такава. За няколко минути тя почти се разяри. Тя се освобождаваше от миналото си.

— Заминавай — каза Ришар, който веднага бе забелязал отчаянието и умората на приятелката си. — Заминавай — повтори той, като постави ръцете си, вляво и вдясно, върху ръцете на приятелите си.

И Ан-Вероник замина.

Никога никой от нас вече не я видя. Друга жена зае мястото ѝ и постепенно забравихме пътя към „Зелената маймуна“. Огънят ѝ, както ни се струваше, не блестеше вече така ярко. Един от нашите напусна кораба. След няколко дни друг направи същото. Това пътуване, което не свършваше, вече ни бе омръзнало.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.